

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економіки, менеджменту та психології
Кафедра економіки та фінансів підприємства

СИЛАБУС (SYLLABUS)

Назва дисципліни	Методологія наукових досліджень (Research methodology)
1. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА(-ІВ)	
Викладач (-і)	Бланк Ігор Олександрович
Науковий ступінь	доктор економічних наук
Вчене звання	професор
Посада	професор кафедри економіки та фінансів підприємства
Адреса кафедри	м. Київ, вул. Кіото 19, каб. А-437
Контактний тел.	(044) 531-48-18 (19)
E-mail:	i.blank@knu.edu.ua
Електронна сторінка курсу в системі дистанційного навчання КНТЕУ	Доступна за посиланням:
Консультації	Відповідно до графіку індивідуальних консультацій, що розміщений на офіційному сайті КНТЕУ (сторінка кафедри економіки та фінансів). Інформація доступна за посиланням: https://knu.edu.ua/blog/read/?pid=1568&uk
Відпрацювання пропущених занять	Під час консультацій відповідно до графіку індивідуальних консультацій, що розміщений на офіційному сайті КНТЕУ (сторінка кафедри економіки та фінансів). Інформація доступна за посиланням: https://knu.edu.ua/blog/read/?pid=1568&uk
2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	

Освітній ступінь	Доктор філософії / Ph.D
Галузь знань	03 «Гуманітарні науки» / Humanities 05 «Соціальні науки» / Social Sciences 07 «Управління та адміністрування» / Management and Administration 12 «Інформаційні технології» / Information Technology 28 «Публічне управління та адміністрування» / Public administration and administration 29 «Міжнародні відносини» / International Relations
Спеціальність	033 «Філософія»/ Philosophy 051 «Економіка»/ Economics 052 «Політологія»/ Political Science 053 «Психологія»/ Psychology 071 «Облік і оподаткування»/ Accounting and taxation 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»/ finance, banking and insurance 073 «Менеджмент»/ Management 075 «Маркетинг»/ Marketing 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»/ Entrepreneurship, trade and stock exchange activity 122 «Комп'ютерні науки» / Computer science 281 «Публічне управління та адміністрування»/ Public administration 292 «Міжнародні економічні відносини»/ International economic relations
Загальна характеристика	Кількість годин – 90 Кількість кредитів – 3 Співвідношення аудиторних годин і годин самостійної роботи: - денна форма навчання – 32/58 Мова навчання: українська Форма підсумкового контролю – залік Курс (рік навчання), семестр: 1 рік, 1-й семестр Формат навчання: Очний (offline) /Змішаний (blended) - курс, що має супровід в системі дистанційного навчання КНТЕУ, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання .
Пререквізити	Вивчення дисципліни здійснюється у взаємозв'язку з викладенням таких дисциплін, як: «Сучасні економічні теорії», «Статистичні методи аналізу та прогнозування», «Бібліографія».
Анотація	Дисципліна охоплює всі тематичні блоки, що необхідні для формування у здобувачів системи спеціальних знань про проведення, підготовку та оформлення наукового дослідження у формі кваліфікаційної наукової роботи на здобуття ступеня вищої освіти «доктор філософії». Вивчення методології наукових досліджень є підґрунтям для підготовки та захисту кваліфікаційної наукової роботи та участі в НДР.

Методи навчання	Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій: <ul style="list-style-type: none"> – лекції (оглядова / тематична / проблемна / із запланованими помилками); – семінарські/ практичні/ (презентація / дискусія / комунікативний метод / модерація / фасилітація / «мозковий штурм» / метод кейс-стаді / робота в малих групах та ін.).
Мета та завдання	<p>Мета - формування у здобувачів ступеня вищої освіти «доктор філософії» системного наукового світогляду, необхідного для розв'язання актуального наукового завдання в певній галузі економічних знань, змісту відповідних методологічних принципів та методів обґрунтування нових наукових результатів теоретичного і праксеологічного характеру, що становлять оригінальний внесок здобувача у систему знань відповідної галузі.</p> <p>Завдання дисципліни є теоретична та практична підготовка здобувачів з наступних питань:</p> <ul style="list-style-type: none"> – сутності кваліфікаційної наукової роботи на здобуття ступеня вищої освіти «доктор філософії» та вимоги до її наукового рівня; – поняття методологія наукового дослідження, її основні види та структурні елементи; – методи здійснення економічного наукового дослідження та їх сучасна наукова класифікація; – методологічні засади формування інформаційного забезпечення економічного наукового дослідження; – методологічні підходи до обґрунтування положень наукової новизни дисертаційної роботи; – методологія обґрунтування рекомендацій ;праксеологічного характеру, що визначають практичну значущість дисертаційного дослідження; – вимоги до оформлення та презентації результатів проведеного дослідження.
Результати навчання (компетентності)	Визначені програмою дисципліни

3. КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН (СХЕМА ВИВЧЕННЯ КУРСУ)

Теми	Всього год./кредитів,	Лекції	Практичні та семінарські заняття	Самостійна робота	Види робіт	Тижні семестру
Тема 1. Сутність кваліфікаційної наукової роботи на здобуття ступеня вищої освіти «доктор філософії» та вимоги до її наукового рівня	16	2	4	10	ДС, ІРЗ, М, ПП	1-2
Тема 2. Поняття методології наукових досліджень, її основні види та структурні елементи	16	2	4	10	ДС, ІРЗ, ММ, ПП	3-4

Тема 3. Методи наукових досліджень	16	2	4	10	ДС, ІРЗ, РМГ, ПП	5-6
Тема 4. Методологічні засади формування інформаційного забезпечення економічного наукового дослідження	16	2	4	10	ІРЗ, К, ПП	7-8
Тема 5. Методологічні підходи до обґрунтування окремих наукових результатів дослідження, їх оформлення і презентації	26	2	6	18	ДС, К, ІРЗ, РМГ, ПП	9-11
РАЗОМ за семестр	90/3	10	22	58	екзамен	12

ДС – дискусія; ТР – Тренінг; К - розв'язок кейсів; ; ІРЗ – індивідуальна робота здобувача; РМГ – робота в малих групах; ПП – презентація проекту.

4. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ РОБІТ ТА ЇХ ОЦІНКА В БАЛАХ

Теми дисципліни та види робіт		Максимальна кількість балів
Тема 1. Сутність кваліфікаційної наукової роботи на здобуття ступеня вищої освіти «доктор філософії» та вимоги до її наукового рівня	ІРЗ. Вибір та формулювання теми дисертації	10
	ІРЗ. Обґрунтування плану дисертації	10
Тема 2. Поняття методології наукових досліджень, її основні види та структурні елементи	Дискусія з теми на семінарському занятті	10
	ІРЗ. Визначити основні економічні закони, категорії і поняття, що пов'язані із обраною темою дослідження.	10

Тема 3. Методи наукових досліджень	Дискусія «Чим обумовлюється вибір методів дослідження»? Робота в малих групах “Основні критерії вибору методів дослідження в розрізі розділів дисертації» ІРЗ. Визначення переліку основних методів дослідження в розрізі окремих питань дисертації.	5 5 10
Тема 4. Методологічні засади формування інформаційного забезпечення економічного наукового дослідження	Участь у дискусії «Особливості формування інформаційної бази залежно від завдань дослідження. Джерела формування інформації» Кейс. Принципи побудови анкети для безпосереднього обстеження діяльності суб’єктів господарювання. ІРЗ. Визначення переліку основних джерел інформації, що мають використовуватись при дослідженні окремих питань плану дисертаційної роботи.	5 5 10
Тема 5. Методологічні підходи до обґрунтування окремих наукових результатів дослідження, їх оформлення і презентації	Дискусія «Як створюється наукова новизна?» Робота в малих групах. Формулювання нових рекомендацій праксеологічного характеру. ІРС. Формулювання прогнозованих положень наукової новизни за обраним напрямом дослідження. Кейс. Оформлення та представлення положень дисертації.	5 5 5 5
Всього:		100

5. ПОЛІТИКА КНТЕУ ТА ОЧІКУВАННЯ

Дотримання умов доброчесності	Дотримання положень «Етичного кодексу здобувача вищої освіти КНТЕУ». Доступний за посиланням: https://knute.edu.ua/file/NjY4NQ==/dc009c9856967b80bb56d6f5ae120f35.pdf
Очікування	Організація освітнього процесу та відвідування занять відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу».

Доступне за посиланням: <https://knute.edu.ua/file/NjY4NQ==/39bacee1274436deea18391433e7e101.pdf>

Оцінювання знань відповідно до «Положення про оцінювання знань студентів та аспірантів».

Доступне за посиланням: <https://knute.edu.ua/file/MjExMzA=/0cf1eee352a9fb8fb476970d47685b6d.pdf>

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Мочерний С.В. Методологія економічного дослідження / С.В. Мочерний. – Львів : Світ, 2001. – 416 с.
2. Зацерковний В.І. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 236 с.
3. Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація) : навч. посіб. ; за ред. А.А. Мазаракі. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 280 с.
4. Мазаракі А.А. Дисертаційна робота з економічних наук: виконання та захист / А.А. Мазаракі, Є.В. Мних. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 38 с.

Додаткова:

5. Системний підхід і моделювання в наукових дослідженнях: підручник. За ред. Бутка М.П. – К.: "Центр учбової літератури", 2014. – 360 с.
6. Мальська М.П. Організація наукових досліджень: навч. посіб. / М.П. Мальська. – К.: ЦУЛ, 2017. – 136 с.
7. Колесников А. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / А. Колесников. – К.: ЦУЛ, 2018. – 144 с.
8. Блауг М. Методологія економічної науки, или как экономисты объясняют: пер. с англ. / М. Блауг. – М.: НП «Журнал Вопросы экономики», 2004. – 416 с.
9. Гарасим П.М. Методологія та методика економічних досліджень / П.М. Гарасим, Г.П. Журавель, П.Я. Хомин - Тернопіль: Вид. «Астон», 2006. – 414 с.
10. Комплексна експертиза дисертаційних робіт: економічні спеціальності / укладачі М.О. Загорський, В.С. Тищенко, С.М. Шкарлет. – Харків: ІНЖЕК, 2012. – 120 с.
11. Пономаренко Л. Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня: методичні поради / Л. Пономаренко. – Київ: Ред. «Бюлетня Вищої атестаційної комісії України», Толока, 2010. – 80 с.
12. Berg, Bruce L., 2009, Qualitative Research Methods for the Social Sciences. Seventh Edition. Boston MA: Pearson Education Inc.
13. Creswell, J. (2003). Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches. Thousand Oaks, California: Sage Publications.
14. Franklin, M.I. (2012). [Understanding Research: Coping with the Quantitative-Qualitative Divide](#). London and New York: Routledge.
15. Herrman, C. S. (2009). "Fundamentals of Methodology", a series of papers On the Social Science Research Network (SSRN), [online](#).
16. Howell, K. E. (2013). Introduction to the Philosophy of Methodology. London: Sage Publications.
17. Ndira, E. Alana, Slater, T. and Bucknam, A. (2011). [Action Research for Business, Nonprofit, and Public Administration - A Tool for Complex Times](#). Thousand Oaks, CA: Sage.
18. Silverman, David (Ed). (2011). Qualitative Research: Issues of Theory, Method and Practice, Third Edition. London, Thousand Oaks, New Delhi, Singapore: Sage Publications